

STANOWISKO

wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów, marszałka województwa i przewodniczącego sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego zgromadzonych na V Forum Samorządowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie proponowanych zmian w Kodeksie Wyborczym oraz w ustawach: o samorządzie gminnym, samorządzie powiatowym i samorządzie województwa

Przedstawione przez posłów PiS propozycje zmian w Kodeksie Wyborczym oraz ustawach samorządowych w istotny sposób zmieniają warunki funkcjonowania wspólnot lokalnych i regionalnych, jak też dokonywania wyborów do ich organów uchwałodawczych i wykonawczych. Są to zarówno rozwiązania wychodzące naprzeciw oczekiwaniom i postulatom obywatelskim, jak i wzbudzające duży niepokój środowisk samorządowych.

Stanowczy sprzeciw budzi przede wszystkim odejście od idei jednomandatowych okręgów wyborczych, gdyż w wyniku takiego rozwiązania samorząd lokalny, który jest najbliżej codziennych spraw mieszkańców, będzie pod silnym wpływem partii politycznych, a wybory proporcjonalne do rad gmin spowodują, że lokalne komitety wyborcze staną na straconej pozycji w starciu ze zorganizowaną, ogólnopolską strukturą partyjną. W praktyce uniemożliwi to małym komitetom wyborczym wprowadzanie swoich kandydatów do samorządów i spowoduje znaczące obniżenie szans kandydowania szerokiej rzeszy społeczników dobrze znających lokalne uwarunkowania, jak też zmarginalizowany zostanie wpływ mieszkańców na możliwość wyboru najlepiej postrzeganego przez nich kandydata. Obecnie jednomandatowe okręgi wyborcze w wyborach do rad gmin zapewniają przede wszystkim silniejszą identyfikację kandydatów z wyborcami, bezpośrednie zainteresowanie ich problemami oraz większą i w pełni przejrzystą odpowiedzialność za powierzone obowiązki. Wprowadzenie wyborów proporcjonalnych do rad gmin spowoduje znaczne ich upolitycznienie ze względu na dysproporcje w zapleczu finansowym pomiędzy ogólnopolskimi partiami politycznymi, a lokalnymi komitetami wyborczymi, a także osłabienie więzi pomiędzy obywatelami a ich przedstawicielami, jak też rozproszy odpowiedzialność za realizację zadań samorządu. Zdecydowanie podkreślamy szkodliwość propozycji zakładającej ograniczenie liczby radnych w okręgach wyborczych do organu przedstawicielskiego samorządu województwa w zakresie od 3 do 15, co spowoduje polaryzację układu sił społeczno-politycznych sejmiku województwa.

Sprzeciwiamy się propozycji ograniczenia liczby kadencji w samorządzie, co jest ograniczeniem biernego i czynnego prawa wyborczego Polaków, a także zniechęci do pracy na rzecz społeczności lokalnych ludzi ambitnych, odważnych, patrzących z troską na swoją małą ojczyznę. Jesteśmy przekonani, że Polacy potrafią samodzielnie i mądrze wybierać najlepszych liderów samorządowych. Zdecydowanie negujemy także propozycję ustalania obwodów do głosowania przez powiatowego komisarza wyborczego powołanego przez Państwową Komisję Wyborczą (PKW). Swój sprzeciw kierujemy także pod adresem proponowanych zmian w wyborze członków PKW i odejścia od sędziowskiego składu tego organu.

Zwracamy uwagę na możliwe zagrożenia organizacji wyborów ze względu na zbyt

krótki czas przygotowania proponowanych rozwiązań, jak też wyższe niż do tej pory koszty sfinansowania wszystkich przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych zapewniających sprawne przeprowadzenia głosowania oraz ustalenie wyników wyborów. W tym kontekście należy też podkreślić nieprecyzyjność zapisów dotyczących techniki głosowania, zwłaszcza w odniesieniu do wypełniania kart wyborczych.

Proponowane zmiany dotyczące funkcjonowania struktur samorządowych w pełni zasługują na rozpatrzenie, natomiast zmiana organizatora wyborów, wprowadzenie wyborów proporcjonalnych na wszystkich poziomach samorządu oraz zmniejszenie okręgów wyborczych powinny spotkać się ze zdecydowanym sprzeciwem samorządów i wszystkich prodemokratycznych sił społeczno-politycznych. Wnioskujemy o zmianę sposobu przedłożenia i przygotowania prac nad projektem zmian w Ordynacji Wyborczej i ustawach samorządowych poprzez odejście od trybu poselskiego. Umożliwi to podjęcie szerokiej społecznej dyskusji o kierunkach i zakresie zmian w omawianych aktach prawnych, a także zaangażowania w ten proces m.in. ogólnopolskich korporacji samorządowych. Wyrażamy nadzieję, a zarazem przekonanie, że autorzy projektowanych zmian wycofają się ze swoich planów, a tym samym umożliwią nieskrępowany rozwój systemu demokratycznego w Polsce, jak też stworzą warunki dla przekształcania ustrojowo-organizacyjnych aspektów funkcjonowania samorządu terytorialnego, zgodnie z wolą i oczekiwaniami wszystkich uczestników życia społecznego w kraju.

W imieniu uczestników Forum Samorządowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

Marszałek Województwa

Piotr Całbecki

Prezydent Miasta Bydgoszczy

Rafał Bruski

Prezydent Miasta Włocławka

Marek Wojtkowski

Prezydent Miasta Inowrocławia

Ryszard Brejza

Przewodniczący Konwentu Burmistrzów

Stanisław Gliszczyński

Przewodniczący Sejmiku Województwa

Ryszard Bober

Prezydent Miasta Torunia

Michał Zaleski

Prezydent Miasta Grudziądz

Robert Malinowski

Przewodniczący Konwentu Starostów

Franciszek Koszowski

Sekretarz Konwentu Wójtów

Tadeusz Kacprzak

Toruń, dnia 28 listopada 2017 r.